

Številka: 007-551/2021-12

Ljubljana, dne 12. 01. 2022

EVA 2021-1911-0027

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE
SLOVENIJE**

gp.gs@gov.si

**ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 1 - Predlog Zakona o spremembi Zakona o varstvu
pred požarom - predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ____ redni seji, dne _____, pod točko ____ dnevnega reda sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Mag. Janja Garvas Hočevar
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja

Prejmejo:

- ministrstva
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

**2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v
državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:**

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) obravnava po skrajšanem postopku v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21), saj gre za manj zahtevno spremembo Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO, v nadaljnjem besedilu: ZVPoz). Predlog obravnave po skrajšanem postopku utemeljujemo z dejstvom, da se bo s sprejemom zakona omogočilo izvajanje določb Zakona o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20), ki se nanašajo na standardizirana gasilska zavarovanja,

katerih izvajanje mora, kljub prenosu financiranja na državno raven, potekati nemoteno.		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
- mag. Matej Tonin, član Vlade RS in minister za obrambo,		
- mag. Janez Žakelj, državni sekretar na ministrstvu za obrambo,		
- Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje,		
- Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra.		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>S predlagano spremembo se vzpostavijo pogoji za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog, katerih financiranje je bilo z ZFRO z občin preneseno na državo.</p> <p>Predlaga se spremembo spodnje meje odstotka sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah s sedanjih 70 odstotkov na 50 odstotkov. Sočasno bo s strani Vlade Republike Slovenije spremenjen 5. člen Uredbe o požarni taksi (Uradni list RS, št., 34/06 in 25/12; v nadaljnjem besedilu: Uredba), in sicer tako da se bo višina požarne takse s pet odstotkov povišala na devet odstotkov od osnove za obračun požarne takse in se bo s tem zagotovilo potrebna oziroma zadostna sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj ter hkrati tudi višja sredstva za lokalne skupnosti namenjene izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.</p> <p>Sprememba tretjega odstavka 58. člena ZVPoz in 5. člena Uredbe za leto 2022 (in nadaljnja leta) pomeni višji pritok požarne takse, ocenjen na 18 milijonov evrov, od katerih bo 9 milijonov evrov namenjenih za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in 9 milijonov evrov za širši namen, od tega 5,5 milijona evrov za financiranje gasilskih zavarovanj. Ostala sredstva bo država namenjala za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, znanstveno raziskovalno delo na področju varstva pred požarom, dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom in izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom.</p> <p>S spremembo predloga tretjega odstavka 58. člena ZVPoz se ob sočasni spremembi 5. člena Uredbe, poleg zmanjšanja stroškov z naslova financiranja gasilskih zavarovanj v višini 5,5 milijona evrov, lokalnim skupnostim zvišuje pritok požarne takse iz 6,3 milijona evrov na 9 milijonov evrov.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim	NE

	redom Evropske unije	
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
/		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:		DA
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: DA – Združenju občin Slovenije ZOS: DA – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA. <p>Predlog zakona je bil Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije posredovan v mnenje 16. 12. 2021.</p> <p>Združenje mestnih občin Slovenije je podalo mnenje dne 21. 12. 2021, v katerem predlaga delitev sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah v razmerju 60 odstotkov v korist lokalnih skupnosti in 40 odstotkov v korist države. Predloga ni bilo mogoče upoštevati, pojasnilo pa je bilo združenju posredovano 10. 1. 2022.</p> <p>Združenje občin Slovenije je podalo mnenje dne 22. 12. 2021, in sicer na predlog zakona ni imelo pripomb, je pa podalo dodatne predloge. Odgovor na predloge je bil združenju posredovan 10. 1. 2022.</p>		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		DA
<p>Javna objava zakona na podportalu E-demokracija, med katero je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe je trajala od 16. decembra 2021 do 23. decembra 2021.</p> <p>Predlog zakona je bil 16. 12. 2021 posredovan v mnenje Slovenskemu zavarovalnemu združenju, ki je odgovor posredovalo dne 23. 12. 2021. Navedli so, da se ne strinjajo s hitrim spreminjanjem predpisov, medtem ko konkretnih predlogov v zvezi s predlagano spremembo zakona niso podali.</p>		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		NE
<p>Uroš Lampret Državni sekretar</p>		

Poslano:

- naslovníku
- URSZR
- IRSVNDN
- SGS

**ZAKON
O SPREMEMBI ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM
(ZVPoz-E)**

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO, v nadaljnjem besedilu: ZVPoz) celovito ureja varstvo pred požarom v Republiki Sloveniji kot del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po letu 2001, ko je bil zakon dopolnjen tudi v delu, ki ureja upravljanje sredstev požarne takse, se je ta sistem uveljavil tako na lokalni kot nacionalni ravni. 59. člen ZVPoz določa, da zavarovalnice plačujejo požarno takso v višini do 20 odstotkov od vsote požarnih premij, pri čemer vlada določi višino požarne takse, roke in način plačevanja. Vlada Republike Slovenije je z Uredbo o požarni taksi (Uradni list RS, št. 34/06 in 25/12) v 5. členu določila višino požarne takse, ki znaša pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse in je nespremenjena od začetka veljavnosti ZVPoz. Sredstva požarne takse (leta 2020 je bilo zbranih 9.615.360,63 evrov, za leto 2021 je ocena 9 milijonov evrov) se v skladu z določili 58. člena ZVPoz razporejajo tako, da gre 70 odstotkov občinam za sofinanciranje gasilskih vozil in nakup gasilske zaščitne ter reševalne opreme v gasilskih enotah, 30 odstotkov pa za programe na državni ravni. Navedena sredstva so pomemben vir za posodabljanje gasilske opreme na lokalni ravni, s čimer se zagotavljata ustrezna operativnost in učinkovitost gasilskih enot, ki izvajajo javno gasilsko službo.

Z Zakonom o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20; v nadaljnjem besedilu: ZFRO) je bil med drugim dopolnjen tudi Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19 in 189/20 – ZFRO), in sicer v 8. členu, ki z novo 7. točko določa, da država zagotavlja sredstva za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih gasilske organizacije uporabljajo pri opravljanju svojih nalog. Dopolnjen je bil tudi prvi odstavek 59. člena ZVPoz, ki v novi 9. točki določa, da se iz proračuna Republike Slovenije zagotavljajo sredstva tudi za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih gasilske organizacije uporabljajo pri opravljanju svojih nalog. V spremenjenem drugem odstavku 59. člena pa je določeno, da se sredstva za te namene zagotavljajo tudi iz sredstev požarnega sklada.

Finančna sredstva, nujna za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije in del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme ter objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije, so ocenjena na 5,5 milijona evrov. V

drugem odstavku 58. člena ZVPoz je kot vir financiranja za omenjena gasilska zavarovanja naveden požarni sklad, kar pa glede na ocenjeno višino sredstev požarne takse, s katero vsako leto razpolaga država za širši namen (30 odstotkov), in na določeno višino odstotka od osnove za obračun požarne takse ne zadošča.

Leta 2021 je višina pritoka požarne takse, ki znaša pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse, ocenjena na 9 milijonov evrov. Skladno s tretjim odstavkom 58. člena ZVPoz, ki določa, da se del teh sredstev, ki ne more biti manjši od 70 odstotkov, in na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije, št. 423-03/2001-5 z dne 30. 4. 2002, s katerim je določeno, da se sredstva požarnega sklada med lokalne skupnosti ter za naloge širšega družbenega pomena delijo v razmerju 70 odstotkov : 30 odstotkov, je ocenjena višina sredstev iz požarne takse za lokalne skupnosti 6,3 milijona evrov. S preostalim delom (30 odstotkov) v višini 2,7 milijona evrov država razpolaga za naloge širšega pomena, s čimer pa ni mogoče zagotoviti še sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter dela sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije.

Za uresničevanje zakonskih določb glede standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanj vozil, opreme ter objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije, je treba določiti drugačen oziroma nižji odstotek sredstev požarne takse, ki bodo namenjena izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil in gasilske zaščitne ter reševalne opreme v gasilskih enotah, da se lahko razlika sredstev (20 odstotkov) nameni za plačilo standardiziranih zavarovanj. Hkrati je treba spremeniti Uredbo o požarni taksi (Uradni list RS, št. 34/06 in 25/12; v nadaljnjem besedilu: uredba) v delu, ki določa višino požarne takse, izračunano kot delež osnove za obračun požarne takse, tako da se ta delež zviša, da se višina sredstev, namenjenih izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah, najmanj ohrani in zagotovi tudi nadaljnje posodabljanje gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na lokalni ravni ter tako učinkovito izvajanje ukrepov za varstvo pred požarom.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj Predloga zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom je omogočiti urejanje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanj vozil, opreme in objektov, ki jih gasilske organizacije uporabljajo pri opravljanju svojih nalog.

2.2 Načela

Temeljnih načel, na katerih je zasnovan in vzpostavljen sistem varstva pred požarom, predlagana sprememba ne spreminja. Z ZVPoz se uresničujejo načelo celovitosti, načelo zaščite, načelo zaščite sosedovega premoženja, načelo odgovornosti, načelo preventive, načelo spodbujanja in načelo javnosti. Iz določb zakona izhaja, da ima vsak pravico do varstva pred požarom.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlagano spremembo se bodo vzpostavili pogoji za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanj vozil, opreme in objektov, ki jih gasilske organizacije uporabljajo pri opravljanju svojih nalog in katerih financiranje je bilo z Zakonom o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) z občin preneseno na državo.

Za uresničitev namena določb ZFRO se predlaga sprememba spodnje meje odstotka sredstev požarne takse, ki so namenjena za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah, s sedanjih 70 odstotkov na 50 odstotkov. Hkrati bo Vlada Republike Slovenije spremenila 5. člen uredbe, in sicer tako, da se bo višina požarne takse s pet odstotkov povišala na devet odstotkov od osnove za obračun požarne takse, s čimer se bodo zagotovila potrebna oziroma zadostna sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj in povečala sredstva za lokalne skupnosti, namenjena izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.

Sprememba tretjega odstavka 58. člena ZVPoz in 5. člena uredbe za leto 2022 in nadaljnja leta pomeni višji pritok požarne takse, ocenjen na 18 milijonov evrov, od katerih bo 9 milijonov evrov namenjenih za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah, 9 milijonov evrov pa za širši namen, od tega 5,5 milijona evrov za financiranje gasilskih zavarovanj. Preostala sredstva bo država namenjala za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, za posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in za gasilstvo, za znanstvenoraziskovalno delo na področju varstva pred požarom, za dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, za sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom ter za izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom.

S spremembo predloga tretjega odstavka 58. člena ZVPoz se ob hkratni spremembi 5. člena uredbe poleg zmanjšanja stroškov zaradi financiranja gasilskih zavarovanj za 5,5 milijona evrov lokalnim skupnostim zviša pritok požarne takse s 6,3 milijona evrov na 9 milijonov evrov.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima neposrednih finančnih posledic za državni proračun, saj se spremeni le razmerje sredstev požarnega sklada, ki se namenjajo za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in za širši namen na državni ravni. Zakon tudi nima neposrednega vpliva na druga javna finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvedbo zakona ne bo treba zagotavljati sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost/usklajenost predlagane ureditve s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic Evropske unije

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

V Nemčiji so zahteve varstva pred požarom obravnavane v veliko predpisih. Požarna varnost je sestavni del delovne zakonodaje ter številnih drugih zakonov, uredb in smernic s področij varstva okolja, varstva živali, varovanja zdravja, varstva potrošnikov in drugih.

Posebej je treba izpostaviti zakon, ki ureja sistem varstva pred požarom, in gradbeni zakonik.

V Nemčiji je zakonodajna pristojnost razdeljena med zvezno in deželni oblasti. Zvezna vlada na področju graditve objektov določa splošne smernice, ki jih lahko vsaka zvezna dežela podrobneje zastavi in izvaja. V izključni pristojnosti zveznih dežel je zakonodaja, ki ureja sistem varstva pred požarom in organizacijo gasilstva. V večini zveznih dežel zakonodaja poleg gasilstva in varstva pred požarom ureja tudi sistem reševanja in pomoči ob drugih večjih nesrečah oziroma naravnih ali drugih katastrofah.

Predpisi, ki urejajo sistem varstva pred požarom, in gradbeni predpisi spadajo pretežno v javni del pravnega reda, drugače pa je z delovnopravnimi predpisi, ki so v javnopravnem delu le splošno urejeni z zakoni in uredbami, načine za izpolnitev teh določb pa določajo smernice in priporočila, ki spadajo v zasebno pravo.

V Nemčiji se ukrepi varstva pred požarom delijo na preventivne, v katere spadajo gradbeni, organizacijski in tehnični ukrepi, ter na ukrepe za odvratanje nevarnosti požara, ki jih po izbruhu požara izvajajo gasilske enote. Preventivni ukrepi so gradbeni, tehnični in organizacijski ukrepi, ki preprečujejo požare ali ob izbruhu požara zmanjšajo njegove posledice. Taki ukrepi so na primer namestitve opreme in naprav za gašenje začetnih požarov, ureditev evakuacijskih in intervencijskih poti, vgradnja požarnih zidov in samodejnih gasilnih sistemov, priprava požarnih redov in evakuacijskih načrtov ter gašenje začetnih požarov z gasilniki oziroma z zato namenjenimi zidnimi hidranti. Ukrepi za

odvrčanje nevarnosti požara so ukrepi, ki jih pri intervenciji izvajajo gasilske enote, in ukrepi za podporo pri gašenju, reševanju in zmanjševanju posledic požara.

Na podlagi reforme federalne ureditve nemške države iz leta 2009 je davek za varstvo pred požarom oziroma požarna taksa (Feuerschutzsteuer) v pristojnosti zvezne oblasti. Podlaga za financiranje dejavnosti gasilskih enot je zvezni zakon o požarni taksi. Na podlagi navedenega zakona se sredstva požarne takse pridobivajo iz zavarovalnih premij, ki jih zavarovalci plačajo zavarovalnici na podlagi zavarovalnih pogodb za zavarovanje požarnih nevarnosti, vključno s premijami za zavarovanje obratovalnega zastoja v podjetju zaradi požara, in na podlagi zavarovalnih pogodb za zavarovanje stanovanj in premoženja. Pri sklepanju zgoraj navedenih zavarovanj izvede zavarovalnica obračun požarne takse in ta sredstva odvede v zvezni urad za davke (Bundeszentralamt für Steuern), ki je pristojen za upravljanje požarne takse. Postopek delitve zbranih sredstev požarne takse med zvezne dežele predpisuje 11. člen nemškega zveznega zakona o požarni taksi.

Letno dodeljene deleže prejemajo zvezne dežele v mesečnih obrokih, do 15. dne v naslednjem mesecu. O razdelitvi teh sredstev na ravni zveznih dežel odločajo pristojna deželna ministrstva. Zvezna dežela Baden-Württemberg, na primer, ima tako za leto 2021 dodeljenih več kot 44 milijonov evrov. Po izjavi deželnega ministra za notranje zadeve bo od teh sredstev 32,6 milijona evrov porabljenih za gasilska vozila in gasilske objekte ter 11,6 milijona evrov za opremljanje in usposabljanje gasilcev, nakup druge operative opreme, pomoč gasilcem, ki so se med opravljanjem nalog težje poškodovali, in za raziskave na področju požarne varnosti.

REPUBLIKA HRVAŠKA

Na Hrvaškem je področje varstva pred požarom urejeno z zakonom o varstvu pred požarom.

Sistem varstva pred požarom vključuje načrtovanje, predpisovanje ukrepov varstva pred požarom za objekte, organizacijo izvajalcev požarnega varstva, izvajanje, financiranje ukrepov varstva pred požarom, usposabljanja ter pooblastila za opravljanje ukrepov varstva pred požarom zaradi varovanja življenja in zdravja, varnost ljudi in živali ter varnost materialnih dobrin, okolja in narave pred požarom.

Zakon o varstvu pred požarom v 59. členu ureja financiranje. Fizične in pravne osebe, enote lokalne in regionalne samouprave zagotavljajo finančna sredstva za izvajanje požarnega varstva po lastnih načrtih, na podlagi predpisov ter predpisanih obveznosti.

Financiranje izvajanja požarnega varstva pravnih oseb in društev, ki opravljajo gasilsko dejavnost in dejavnost zaščite in reševanja, se zagotovi v skladu s posebnim predpisom, ki ureja področje gasilstva ter zaščite in reševanja. Vlada Republike Hrvaške zagotovi finančna sredstva iz državnega proračuna za izvajanje letnega programa dejavnosti izvajanja posebnih ukrepov varstva pred požarom v interesu Republike Hrvaške. Letni program sprejme Vlada Republike Hrvaške na predlog ministrstva po predhodnem mnenju državnega odbora za preventivno varstvo in gašenje požarov. Vlada Republike Hrvaške ter enote lokalne in regionalne samouprave lahko po lastni odločitvi in zaradi izboljšanja požarnega varstva sofinancirajo nakup vozil, naprav in opreme za zaščito pred požarom. Zavarovalnice pa lahko po lastnih odločitvah in z lastnimi sredstvi sofinancirajo nakup vozil,

naprav in opreme za izboljšanje protipožarnega varstva pravnih oseb ali lokalne samouprave.

Financiranje v gasilski dejavnosti in dejavnosti prostovoljnih gasilskih društev in za opremljanje njihovih članov ureja zakon o gasilstvu. Sredstva za financiranje navedenih dejavnosti se zagotavljajo v proračunu občine oziroma mesta, ki ga gasilsko društvo pokriva. Sredstva za stroške intervencije gasilskih enot, ki posredujejo po nalogu glavnega gasilskega poveljnika, se zagotovijo v državnem proračunu, prav tako tudi sredstva za financiranje nakupa opreme in gasilne opreme za gasilska društva na podlagi programa aktivnosti pri izvajanju posebnih ukrepov varstva pred požarom v interesu Republike Hrvaške.

REPUBLIKA AVSTRIJA

Tudi v Avstriji je tako kot v Nemčiji podlaga za financiranje gasilstva davek za varstvo pred požarom oziroma požarna taksa (Feuerschutzsteuer), ki je predpisana v avstrijskem zveznem zakonu o požarni taksi. Podrobnejše določbe za izvajanje tega zakona so določene v uredbi zveznega ministrstva za finance o izvajanju zakona o požarni taksi, vendar močna konkurenca pri zavarovalnicah, ki ponujajo zavarovanja, povezana s požarno takso, znižuje zbrana sredstva.. Zato avstrijske deželne gasilske organizacije že več let opozarjajo, da je financiranje nezadostno. Predlagajo, da se za financiranje gasilstva poveča delež sredstev iz zveznega sklada za naravne in druge nesreče, ki ga upravlja zvezno ministrstvo za finance.

Sklad je namenjen finančni pomoči zveznim deželam pri preprečevanju in ukrepanju ob naravnih in drugih nesrečah. Sredstva pridobiva iz drugih davkov, kot so davki iz dohodkov in kapitalskih dobičkov. Gasilske organizacije opozarjajo na hitro naraščanje stroškov, ki nastajajo pri intervencijah pri nesrečah v cestnem prometu. Nujna so vedno nova usposabljanja, oprema in naprave za intervencije v predorih in za intervencije ob nesrečah vozil z alternativnimi pogonskimi viri. Predlagajo, da se kot vir sredstev zveznega sklada za naravne in druge nesreče uporabijo tudi prihodki iz davkov na pogonska goriva in drugi davki iz cestnega prometa.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za

Sprejem zakona ne bo imel posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.
1.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejem zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona
Ministrstvo bo zakon predstavilo na svojih spletnih straneh. Z zakonom bodo v okviru rednega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami seznanjene občine.
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa
Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za obrambo. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7 PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna objava zakona na podportalu E-demokracija, med katero je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe, je trajala od 16. decembra 2021 do 23. decembra 2021.

Predlog zakona je bil Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije posredovan v mnenje 16. 12. 2021.

Združenje mestnih občin Slovenije je podalo mnenje dne 21. 12. 2021, v katerem predlaga delitev sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah v razmerju 60 odstotkov v korist lokalnih skupnosti in 40 odstotkov v korist države. Predloga ni bilo mogoče upoštevati,

pojasnilo pa je bilo združenju posredovano 10. 1. 2022.

Združenje občin Slovenije je podalo mnenje dne 22. 12. 2021, in sicer na predlog zakona ni imelo pripomb, je pa podalo dodatne predloge. Odgovor na predloge je bil združenju posredovan 10. 1. 2022.

Predlog zakona je bil 16. 12. 2021 posredovan v mnenje Slovenskemu zavarovalnemu združenju, ki je odgovor posredovalo dne 23. 12. 2021. Navedli so, da se ne strinjajo s hitrim spreminjanjem predpisov, medtem ko konkretnih predlogov v zvezi s predlagano spremembo zakona niso podali.

8 PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESEK PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Mag. Matej Tonin, član Vlade Republike Slovenije in minister za obrambo,
- mag. Janez Žakelj, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo,
- Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje,
- Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra.

ZAKON
o spremembi Zakona o varstvu pred požarom

1. člen

V Zakonu o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17-GZ in 189/20 – ZFRO) se v 58. členu v tretjem odstavku število »70« nadomesti s številom »50«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

Predlaga se sprememba spodnje meje odstotka sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah s sedanjih 70 odstotkov na 50 odstotkov. Hkrati bo Vlada Republike Slovenije spremenila 5. člen Uredbe o požarni taksi (Uradni list RS, št., 34/06 in 25/12; v nadaljnjem besedilu: uredba), in sicer tako, da se bo višina požarne takse s pet odstotkov povišala na devet odstotkov od osnove za obračun požarne takse in se bodo tako zagotovila potrebna oziroma zadostna sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj, hkrati pa se bodo povečala sredstva za lokalne skupnosti, namenjena izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.

Sprememba tretjega odstavka 58. člena ZVPoz in 5. člena uredbe za leto 2022 in nadaljnja leta pomeni višji pritek požarne takse, ocenjen na 18 milijonov evrov, od katerih bo 9 milijonov evrov namenjenih za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah, 9 milijonov evrov pa za širši namen, od tega 5,5 milijona evrov za financiranje gasilskih zavarovanj. Preostala sredstva bo država namenjala za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, za posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, znanstvenoraziskovalno delo na področju varstva pred požarom, za dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, za sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom ter za izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom.

S spremembo predloga tretjega odstavka 58. člena ZVPoz se ob hkratni spremembi 5. člena uredbe poleg zmanjšanja stroškov zaradi financiranja gasilskih zavarovanj v višini 5,5 milijona evrov lokalnim skupnostim zvišuje pritek požarne takse s 6,3 milijona evrov na 9 milijonov evrov.

S predlagano spremembo tretjega odstavka 58. člena se vzpostavijo pogoji za realizacijo zaveze države, ki je bila z Zakonom o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20; v nadaljnjem besedilu: ZFRO) z občin prenesena na državo.

Posledično bo v uredbi povišana višina požarne takse, in sicer s sedanjih pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse na predlaganih devet odstotkov. Tako se bo ohranila višina sredstev iz državnega proračuna, ki so namenjena za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, za posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, za znanstvenoraziskovalno delo na področju varstva pred požarom, za dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, za sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje delovanja in opremljanja drugih gasilskih enot, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom ter za izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom, kar je določeno v prvem odstavku 58. člena ZVPoz. Tako se bodo zagotovila tudi sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije ter del

sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih gasilske organizacije uporabljajo pri opravljanju svojih nalog.

K 2. členu

Kot rok za začetek veljavnosti zakona je predlagan petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SESPREMINJAJO

58. člen (proračunska sredstva)

(1) Iz proračuna Republike Slovenije se zagotavljajo sredstva za:

1. upravne, strokovne, nadzorne in informacijske naloge na področju varstva pred požarom;
2. posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo;
3. znanstvenoraziskovalno delo na področju varstva pred požarom;
4. dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država;
5. sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena;
6. sofinanciranje delovanja in opremljanja drugih gasilskih enot;
7. sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom;
8. izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom;
9. standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog.

(2) Sredstva za namene iz 5., 6., 7., 8. in 9. točke prejšnjega odstavka se zagotavljajo tudi iz sredstev požarne takse in se vodijo na posebni proračunski postavki kot namenski prihodki in odhodki proračuna.

(3) Del sredstev iz prejšnjega odstavka, ki ne more biti manjši od 70% ocenjenih letnih prihodkov požarne takse in ki ga določi Vlada, se nameni izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah. Vlada določi merila za delitev sredstev po lokalnih skupnostih, pri čemer upošteva število prebivalcev, velikost lokalne skupnosti, ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč, število požarnih in drugih intervencij v zadnjih dveh letih in število operativnih gasilcev.

(4) Sofinanciranje nabave gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme iz prejšnjega odstavka se izvaja na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

(5) Uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom iz požarne takse na ravni države po tem členu načrtuje odbor, ki ga imenuje Vlada. Odbor sestavljajo po dva člana izmed predstavnikov prostovoljnih gasilcev, po dva člana izmed predstavnikov poklicnih gasilcev ter po en član s področja zavarovalniške, raziskovalne, šolske in gospodarske dejavnosti ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Uporabo sredstev požarne takse odbor načrtuje v skladu z nacionalnim programom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in letnim načrtom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(6) Uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v lokalni skupnosti načrtuje odbor, ki ga imenuje župan. Odbor sestavljajo predstavniki gasilcev, zavarovalništva in pristojnih organov lokalne skupnosti.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom obravnava po skrajšanem postopku v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21), saj gre za manj zahtevno spremembo Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO). Predlog obravnave po skrajšanem postopku utemeljujemo z dejstvom, da se bo s prejemom zakona omogočilo izvajanje določb Zakona o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20), ki se nanašajo na standardizirana gasilska zavarovanja, katerih izvajanje mora kljub prenosu financiranja na državno raven potekati nemoteno.

VI. PRILOGE

/